

med, at der naturligtviis kan gives Omstændigheder, under hvilke det ikke kan tilstedes dem; men jeg mener, at en saadan Omstændighed er ikke her tilstede, hvad Vaccinationen angaaer, og jeg er for mit Vedkommende af den Mening, at det vistnok vil blive en meget liden Deel af det danske Folk, som herefter selv om Tvungen havedes, vilde undlade at lade deres Børn vaccinere; men, da vi nu have hørt, at nogle Enkelte lægge en saa særdeles Vægt derpaa, synes jeg dog, at vi bør tage noget Hensyn til en saadan individuel Mening.

Kierkegaard: Det er af en æret Taler bagved mig (Stampe) fremsført paany, og jeg troer navnlig ogsaa mod mit Foredrag, at det ikke er for den Enkeltes Skyld, at Tvangs vaccinen finder Sted, men for Folkets Skyld i det Hele. Jeg maa herimod tillade mig at gjentage den Bemærkning, jeg allerede tidligere, maaskee ikke tydeligt nok, har fremhævet, at det er mig aldeles usforstaaeligt, hvad Nytte A. har af, enten B. bliver vaccineret eller ikke, samt at det i alt Fald kun kan fremføres som Grund under den Forudsætning, at, hvis Vaccinationstvangen ophørte, saa vilde hele Vaccinationen bortfalde, saa vilde meget faa lade sig vaccinere, forsaavidt som man nemlig i saa Tilfælde mulig kunde frygte for, at Røppefygdomme igjen kunde gribe om sig som Epidemie og blive at regne til de pestagtige Sygdomme, men at dette er i høt Grad usikkert og usandsynligt; ligesom jeg endnu skal tilføie, at det er mærkeligt nok, at man i det Land, hvorfra vi have Vaccinationen, ikke har fundet det fornødent at tvinge Folk til at bruge den, og jeg har dog ikke hørt, at det har havt nogen særdeles Indflydelse paa Pestlovgivningen og hvad dertil hører i Storbritannien. — Det er af en æret Taler fra Jylland (Schütte) blevet fremhævet, at det havde ikke Noget paa sig, naar jeg trostede mig ved, at Almuen i det Hele vilde nok frivilligen bruge, hvad der erkjendes for virkelig godt og gavnligt i den omhandlede Henseende. Han mener, at de af Eigejyldighed og mange andre Grunde vilde lade det være. Ja! det kan gjerne være. Og især kunne de faae en stor

Friskelse dertil, naar man bliver ved at tvinge dem og endog vægrer sig ved at lade det komme til saameget som en Debat, under hvilken de kunne høre Grundene for og imod, under hvilken altsaa de ærede Talere, der ere imod, — thi da maae de jo tale om Realiteten, — kunne rykke frem med de staaende Grunde, som gjøre det til en saa aldeles ubetinget Pligt for ethvert Menneffe at bruge Vaccinationen, — og kunne de ikke det, kan det heller ikke være Statens Ret at tvinge Folk til at handle saaledes. Den samme ærede Taler har ogsaa meent, at, hvad jeg anførte om Almuens Stemning og mit Kjendskab dertil, holdt ikke Stik. Men jeg maa dertil erindre, at jeg anførte ikke dette Hensyn som nogen positiv Grund; jeg beraabte mig ikke saaledes paa mit Kjendskab hertil, men jeg anførte det negativt som Svar paa en Bemærkning af en høitæret Taler, som efter sin hele Stilling og Virksomhed maa antages igjennem en Række af Aar at have bevæget sig saa ganske fortrinsviis i andre Kredse, at det ikke kan slaae igjennem, naar han anførte, at han ikke havde mærket nogen Stemning mod Vaccinationen, medens vi Andre anføre, at vi have mærket en saadan Stemning, da vi bevæge os for en stor Deel i forskjellige Kredse og vi de sidstnævnte navnlig blandt Almuen fremfor den førstnævnte.

Schütte: Jeg har særdeles megen Respekt for den sidste ærede Talers Indsigt, Dygtighed og Evne til i Almindelighed at behandle en Sag, og havde jeg den samme Mening om hans Dygtighed og Kjendskab til i nærværende specielle Tilfælde at kunne afgive en paalidelig Dom, skulde jeg dog maaskee paa det nærværende Stadium af Sagen være noget mere tilbøielig til ikke at modsætte mig Sagens videre Fremme. Hvad der imidlertid foreligger, er, saavidt jeg har opfattet det, alene enkelte Mands aldeles individuelle og enestaaende Skjøn om Erfaringer, de i deres snevre Kredse have gjort, og da der forøvrigt ikke er fremkommet Noget, der kunde give nogensomhelst Sikkerhed for deres Menings Rigtighed, kan jeg ikke stemme for Sagen.